

Egy érdekes cikk a Mikrovilágból

(újraközli:http://www.ep128.hu/Ep_Konyv/Mikrovilag.htm)

Minden gépre, minden szinten...

Az egész olyan, mint egy mese. Kis országunkban létezik egy számítógépes klubhálózat, amely mentes mindenfajta bürokráciától.

Tagdíjat csak akkor kell fizetni, ha az összejövetelnek otthont adó helyiség bérleti díja ezt megköveteli. Ebben a szervezetben minden tevékenység, segítség, valamennyi tanfolyam ingyenes. A légkör is felszabadult, hiszen itt semmi sem kötelező, senkinek sincs előírva, mivel foglalkozzon, s a valóban demokratikus módon választott vezetők sem erőszakolják rá a tagságra működési és szakmai elgondolásaikat. Ennek ellenére (vagy talán éppen ezért?) a Neumann János Számítógéptudományi Társaság HCC klubja olyan jól működik, hogy még külföldről is gyakran felkeresik őket, kutatva a jó klubmozgalom titkait.

Ami azt illeti, már a kezdet sem volt szokványos. Egy lelkes fiatalember, aki nemcsak a számítógépek, hanem a külföldi szakirodalom iránt is érdeklődött, olvasott a Byte című folyóiratban egy amerikai számítógépes egyesületről, a Homebrew Computer Clubról. Ez a klub olyan tagokkal dicsekedhetett, mint Steven Jobs és Stephen Wozniak, az Apple cég alapítói, s ebben az egyesületben mutatta be első működő, négy kilobájtos BASIC-fordítóját Bill Gates, a Microsoft elnöke. Nem véletlen, hogy mindez hősünknek is felkeltette az érdeklődését, s 1978 tavaszán levelet írt a klub elnökének, hogy táv-tag szeretne lenni. A többről azonban meséljen inkább ő, a magyar HCC klub vezetője, Simonyi Endre.

- Írtam pár sort, amit azután sűrű levélváltás követett. Kiderült, hogy még jó páran vagyunk Európában, akik hasonló cipőben járunk. 1980-ban sikerült kijutnom az Egyesült Államokba, s bár éppen akkor nem volt összejövétel, megismerkedtem a klub néhány vezetőjével. A HCC elnöke arra biztatott, hogy a nevüket felvéve Magyarországon is próbáljak meg számítógépes klubot alapítani. Igent mondtam.

- *Mi készítette arra, hogy ilyen kemény fába vágja a fejszéjét?*

- Arra gondoltam, hogy az óceánon túl lényegében a klubmozgalom indította el az új ipari forradalmat, s ebből nekünk sem szabad kimaradnunk. Minthogy az első lépések

megtételében sokat segítettek, viszonylag hamar el is kezdhettük a működést. Mindez egyszerűen hangzik, de azért ne higgye, hogy nem akadtak problémáink. Nem volt például "gazdánk", így nem tudtunk alakuló közgyűlést tartani. Megemlíthetem állandó teremléti gondjainkat is, de úgy vélem, ezek csupán formai dolgok. Ami a lényeg: a tagok lelkesedésében nem volt hiba, nekikezdhattunk hát a szakmai munkának. Legelőször számítógépeket építettünk, kisebb-nagyobb sikerrel. A fordulatot az 1982-es év jelentette, amikor jól használható és meg is vásárolható házi számítógépek kerültek az országba.

- *Hogyan változott meg a klub élete?*

- Megalakult az első, igazi felhasználói csoport, ok voltak a "Sinclairesek": Számuk rövid idő alatt úgy felduzzadt, hogy jóval meghaladta egyéb géppel rendelkező társaikét. Időközben pártfogónk is akadt: a TIT Természettudományi Stúdiója; állandó gondunkat, a teremhiányt azonban ok sem tudták megoldani.

- *Úgy hallottam, hogy az amerikai amatőr klubok nagy része is hasonló okok miatt bomlott fel...*

- Így igaz. Szerencsére, vagy inkább a jó célok és a többé-kevésbé megtalált eszközök miatt ez a veszély nem fenyegetett minket. Ellenkezőleg, újabb és újabb klubjaink alakultak, általában géptípusra specializálódva. Jelenleg tíz klubunk alkot országos hálózatot, s azt hiszem, ezzel le is fedjük a Magyarországon jelentősebb példányszámban előforduló gépeket.

- *Önöket, mint az NJSZT klubhálózatát ismerik. Hogyan kerültek ehhez a szervezethez?*

- Amikor az első "A számítástechnika mindenké, a számítástechnika mindenkéért" kiállítást rendezték, minket is meghívtak, mutassuk be munkáinkat. Olyan nagy sikerünk volt, hogy a társaság felkért arra, működjünk tovább kereteik között. Hosszas tárgyalássorozat következett, amelynek eredményeként végül is nem beléptünk, hanem csatlakoztunk a társasághoz, mégpedig úgy, hogy közben TIT-tagságunkat is megtartottuk.

Az elnök ezután klubjaikról mesél. A már említett Sinclaireseken kívül gyakran tartanak összejöveteleket a Commodore és az Enterprise gépek tulajdonosai. Ami kicsit meglepő, ez utóbbiak ma már többen vannak, mint a klasszikus házi számítógépcsald, a Commodore tulajdonosai. Klubot alapítottak az Apple géppel rendelkezők, többségük különféle intézményeknél fér hozzá az ilyen - elsősorban Macintosh típusú - gépekhez. A klubtagok egy része, az Apple gépek borsos ára miatt, hasonmást épített, amelyet - találoan - Jonatánnak neveztek el. Az Atarisok idáig egyetlen klubba tömörültek, mostanában kezdenek el külön dolgozni azok, akiket az Atari ST típus érdekel. Akárcsak a Primósok, az IBM-klónosok is összejárnak. Ez utóbbiak XT/AT-seknek hívják magukat, s még csak véletlenül sem említik meg nevükben az IBM szót. Nem akarnak reklámot csinálni a Kék Óriásnak, s az is sokat nyom a latban, hogy a klubtagok közül senkinek sincs eredeti IBM-gépe. A kissé meghökkentő nevű 68XX klub tagjai a legkülönbélebb masinákat birtokolják, amelyekben egyvalami közös: mikroprocesszoruk típuszáma 68-cal kezdődik. S végül egy olyan klub is van, amelynek tagjai 32 bites gépet akarnak építeni.

- *Gépipítésen kívül mivel foglalkoznak a klubtagok?*

- Mindig vannak "újszülöttek", azaz újdonsült géptulajdonosok, akik ingyenes tanfolyamok keretében ismerkedhetnek meg az alapvető tudnivalókkal. Régebbi tagjaink részére pedig igyekszünk megszerezni az információkat a világ legfrissebb számítástechnikai újdonságairól, s annak elsajátításában is segíteni próbálunk, hogy miként lehet gépüket többé, jobbá tenni. Klubtagjaink ötletei kritikus meghallgatásra találnak, megbeszéljük, megvitatjuk különféle elképzeléseiket is.

Mindezekben a külföldi partnerek is sokat segítenek. A dinamikus elnököknek köszönhetően ugyanis jelenleg tizennégy amerikai klubbal van nagyjából állandó kapcsolatuk. A távoli "testvérek" újságokat, információs anyagokat, programokat küldenek - csupa olyan dolgot, amelyek egy klubmozgalom keretében kitűnően kamatoztathatók.

A HCC klubok életrevalóságát igazolja az is, hogy megalakulásuk óta már jó néhány géptípus eltűnt. Ám az arra szakosodott klubok nem szűntek meg, hanem a nevüket megtartva áttértek valamelyik utódgépre. S még egy érdekesség: az anyaszervezet, az amerikai HCC klub 1985-ben feloszlott. A HCC nevet (amelynek "H" betűjele nálunk homebrew-t, home-ot és hungarian-t egyaránt jelent) jelenleg a magyar klubhálózat használhatja egyedül a világon.

Horváth Annamária